

րաշարժներն ունին ծանր անպատեհութիւններ: Նախ կառախումբը շարժման մէջ դնող գլխաւոր անիւները մի եւ նոյն առանցքի վրայ չեն, մեքենան երկու գլան եւ երկու միաց ունի, որ իւրաքանչիւր իւր անիւը կը դարձնեն, բայց միտցնելը միասեղ չեն գործեր, երբ որ մէկը վեր կ'ելէ միւսը վար կ'իջնայ, որով անիւներուն հոլովումն ալ միատեղ չ'ըլլար: Ասկէ յառաջ կու գայ ճանապարհորդներուն այնչափ անհասոյ, կառախումբին համար վտանգաւոր եւ ճամբուն երկաթէներն ապահանող տատանումը: Երկրորդ կը պատահի որ վայրաշարժը շատ շուտ քալած ատեն եւ գլխաւորաբար կոր դժեբու վրայ՝ բոլոր ծանրութիւնը մէկ կողմը իյնայ, որով այն կողմնն անին աւելի կը ծանրանայ կը ճնշէ եւ միւս անիւը վեր կ'ելէ ու օդի վրայ կը դառնայ, այս բանիս որչափ վտանգաւոր ըլլալը յայտնի է: Երրորդ՝ հիմակուան վայրաշարժներուն կարելի չէ ուղուածին չափ մեծ արագութիւն տալ, որովհետեւ անիւները չափաւոր թուով կը հոլովին. կարելի չէ անիւները մեծցնել, որպէս զի նոյնչափ անգամ հոլովելով մեծագոյն միջոց առնուն, եւ ոչ մեքենան աւելի մեծցնել, որովհետեւ ինչպէս ըսիք, երկաթուղին ամէն ծանրութիւն չի կրնար վերցնել: Այս առին անպատեհութիւնները կը բարձուին երեկտրական վայրաշարժով: Ատոր գիմացէ դիմաց եղած անիւները մէկ առանցքի վրայ են, իրենց հոլովումը միատեղ կ'ըլլայ եւ տատանումը տեղի չ'առնենար: Երկրորդ՝ անիւները մէկ վայրկեանի մէջ 500 հոլովում կրնան ունենալ, որով ամենամեծ արագութիւն կ'ունենայ կառախումբն առանց անիւները մեծցնելու: Երրորդ՝ մեքենաներուն ծանրութիւնն այնպէս աղէկ բաժնուած է, որ իւրաքանչիւր անուին երկաթուղոյն վրայ ըրած ճնշումը՝ միշտ մեծութեամբ սովորական վայրաշարժին ըրածէն նուազ է եւ ծանրութիւնը երբեք մէկ կողմը չի հակիր: Արեւնադիտական տեսակետով երեկտրական վայրաշարժին առաւելութիւնը ապացուցուած է եւ կրնանք գուշակել թէ այս պիտի ըլլայ ապագային վայրաշարժը:

Մտածել կու տայ ծախքին առաւելութիւնը թէ՛ կրկին — շոգեշարժ եւ երեկտրաշարժ — մեքենաներ եւ թէ՛ աւելի մարդ բանեցնելուն համար, ըստ որում առաջնորդէն զատ երկու հոգի երեկտրական մեքենային քով պիտի գործեն եւ ուրիշ երկու հոգի շոգեշարժ մեքենային քով: Բանէ հասկողոյնը կ'ըսեն թէ այս առաւել ծախքը կը գոցուի երկաթուղիէն,

որ նուազ ենթակայ կ'ըլլայ ապահանութեան եւ ստեպ նորոգութեանց հարկաւորութիւն չունենար:

Հիմակ կը մտածուի Վիեննայէն մինչեւ Պուտաֆիշթ (278 հազարամետր) երեկտրական կառախումբն բանեցնել, միեւնոյն կառքերով եւ նոյն երկաթուղոյն վրայ: Ատոր վայրաշարժը շոգեւոյ մեքենայ պիտի չ'ունենայ, ըստ հետեւորդի ոչ ածուխ եւ ոչ ջուր՝ այլ մեծ քաղաքներու մէջ արգէն ի գործածութեան եղող երեկտրական ճրտուղիներուն պէս՝ միայն երեկտրաշարժ մեքենայ մը պիտ'որ ունենայ, որն որ իւր երեկտրական հոսումը պիտի ընդունի երկու կայարաններէ, ուր 600 ձիու զօրութեամբ մեքենաներ պիտ' գործեն: Այս կառախումբը մէկ ժամու մէջ 120 հազարամետր պիտի ընէ, որ ըսել է թէ ճամբորդ մը երկուք ու կէս ժամու մէջ Վիեննայէն փեշթ պիտի փոխադրուի:

Մ Յ Ա Ե Դ Մ Յ Ա Ե

ԱՐԱՆԻՆԻՍԻՆՈՑ ՊԵՍՈՒՆ (ԵՐԳՈՐԴ)

Այլանիացոց քով սովորութիւն կայ արու սագերը բուծանելու եւ մեծնալէն վերջն ըմբշամարտութեան հանելու: Այս վախճանիս համար սագերն այնպիսի միջոցներով ու բանջարներով կը սնուցանեն, որոնք իրենց կարծեաց համեմատ կուտելու ցանկութիւնն եւ եւս կը գրգռեն: Ով որ մեծցած կորովի սագ մ'ունի՝ մունեսիկ մը հրապարակ կը հանէ, որպէս զի բարձրաձայն պոռալով ամենուն ծանուցանէ եւ իւր սագին արջցեան մը դէմ հանէ: Ասկէ քանի մը տարի յառաջ ունեւոր արպանիացի մը այսպիսի հրաւեր մը լսելով՝ իւր արու սագն հետն առաւ եւ մունեսիկին հետեւելով կուտաւորէն եկաւ, ուր հարիւրէն աւելի արք՝ իրեւ հանդիսատես կը սպասէին: Անմիջապէս սկսաւ սագերուն անհաշտ կռիւն եւ երկու ժամի չափ անորոշ մնաց: Բայց վերջապէս մէկ սագն սկսաւ տկարանալ: Ատոր ստացիչն ուզեց իրեն օգնութեան համնիլ, զոր քաջայաղժ դիւցազին տէրը ընականապէս թոյլ չտուաւ: Ատոր վրայ մէկալը դառնանալով՝ ուսէն կախած հրացանը կ'առնէ եւ հակառակորդը նոյնհետայն կը մեծցնէ ու լիւնները կ'ապաւնի: Սպանելոյն ընտանիքն ամէն բան կը թողու ու սպանիչն հալածելու կը սկսի: Այս վայրագ օրսորդութիւնը քանի մը ժամ տեսեց, Ոճրագործն

